

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato in primam Digesti Veteris Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Quando actio de peculio est annalis

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96393)

viu tenetur de illo patrimonio vtili actioe de peculio. vt hic, zc. LEX LVIII.

S filius. Si is de cuius peculio agitur, lite pendente decedat, quatum sit in peculio mortis repute inspiciatur: si ei legetur peculium, tempus inspiciat, quo dies legati cedat cum omni incremento, sed si legetur extraneo, rerum tantum incrementum accedit, zc.

M i ex heredibus. Is, cui legat seruus hereditarius domini, pro debito domini non tenetur. h. d.

Quando actio de peculio est annalis. Rubrica ii.

Q uesitum. Est no. ad duo. Si in libello electioe rollunt, proponatur due actiones, qd error in que quis deducit assertionem aduersarij, pot corrigi post diffinitiuam sententiam. h. d. Et sic pone casum secundum tertiam leg. hic positam intellige hoc p in integrum restitutione ex causa iusti erroris, vt s. qd cu eo. in l. sed si. in fi. z dixi in l. habebat. in prin. s. de iustit. z j. de confess. l. cum fideicommissum in prin.

ALEX. C. Error. Et intelligit Bal. in l. j. in f. col. C. de condi. inde. licet aliquibus aliter intelligant istum reg.

De in rem verso. Rubrica iii.

S i qui. Actio de in rem verso est necessaria, vbi deficit actio de peculio. Item est vtilis, si concurrat cum agribus de peculio sferatur. Item si a ges de peculio pcepta, actio de in rem verso extinguatur, si qd verum est soluitur, alias secus, zc.

Q uod si seruus domino. S. Si mutuatus. Sufficit negotium vtiliter esse ceptum. Item si pluribus ex eadem causa competit hec actio, melior est conditio occupantis, zc.

R es. In rebus non necessarijs verum pretium, in necessarijs pretium conuentum inspicitur. h. d.

P lacet. Dividitur in duas partes. Primo quando seruus gessit ab initio negotium peculii. Secundo quando ab initio gessit negotia dñi. Secunda incipit in l. ideo. ver. plane. z breuiter h. d. Si seruus ab initio peculii negotium gerat, actio de in rem verso locum habet, si seruus in rem dñi vertat animo dñi obligandi, secus, si factio dñi vel alterius, seu factio serui no animo dñi obligandi. Sed si ab initio gerit negotium dñi, cum quocunq modo in rem domini vertatur, hec actio locum habet zc.

P ro patre. Non videtur verum, si no datur verum. hoc dicit.

S i domini. Si pater vel dominus soluit debitum, non videtur in rem eius verum, z si pater vel dominus cedat, desinit verum, secus si donet nisi aut mo remunerandi. h. d.

I dem querit. Enascitur actio de in rem verso, si dñs cedat seruo, z remanet actio de peculio, nec reconalescit, si postea seruus cedat, zc.

I dem tractat. Si filius vna cum patre correns soluat, videtur in rem patris vertere, quatenus de pecunia ad patrem peruenit. h. d.

I n rem. Et casu, quo vnus et socius potest pro peculio, quod est apud alterum de peculio, zc.

F ilius. Filius constituto non dicitur in rem patris vertere, nisi soluat, hoc dicit.

Q uidam. Qui agit actioe de peculio, a domino debetur, sed qui agit de in rem verso, cogitur qd superest in eo, qd dñs dedit pro re. hoc dicit, zc.

ALEX. C. De peculio. No. istum reg. per que Bar. decidit not. questionem in l. si cum dotem. s. si. in fi. sol. marit. in eod. ponit casum Bal. in l. in rebus. C. de in. dot.

S eruus. Ad hanc actionem sufficit negotium vel negotiorum gestorum.

S cum Stichio. De eo, qd dat vicario, si in rem eius naturam, si vero in peculio ordinarij respectu ordinarij hanc naturam, respectu dñi naturam actiois de peculio. h. d.

C lamis. Actio de in rem verso competit ei qui principaliter contrahit, vna res domini vertatur. hoc dicit.

F ilius. Si filius familias emittit se sine necessitate, z ex tunc ipsa res patris ipsius filijfamilias sumus conuertit, in rem eius versa videtur. Item in actioe de peculio venit qd in rebus, z sic post annum hec actio est necessaria. h. d. Primo ponitur dicta Maratij vsqz ibi, z sequitur ibi Paulus reprehendit Petrum in primo dicto, ostendens ex die emptiois, no ex die fune vendit in rem verum, vsqz ibi, sumus enim ibi Jurisconsultus s. de qd. ponit vnum dictum, p qd responderet tacite obiectio, scilicet qd in fune do no de sumit verum. Al. ponit casum in quo dicitur Petrus possit esse verum scdm alia lectura, vsqz ibi, factus ibi, vel potest notari in secundo dicto, dicens, hoc casu actioe de peculio potest habere locum, z res dñi est ab qd do. C. ultimo no. qd. imes iste formule, scilicet de exegitioe z iustitia, de peculio, z similes, sunt adiectioe non pncipalia nomina actionum, vt hic in fin. que tamen adiectioe est necessaria, zc.

P ater pro filia. Si filia mutuum in alio menta conuertit, tenetur pater de in rem verso, si onus alimentorum ad patrem spectabat. h. d. Istud principium, z l. vltim.

S eruus. De in rem verso contra pupillum. h. d.

Quod iustu. Rubrica iii.

M erito. Et ideo si hic sup verbo, quidam modum, qua examina vt p. C. man. l. madati. in re. ibi, z me certiorasset, circa qd dicit, Aut qd vult obligari, z tunc in rem verum vel epistolam, z prius, qd epistola, vel mittitur presentet, penitencia interueniente, renouatur. Per se fert an fuerit certiorat, vt no. j. de manu. vidi. l. si pater. l. s. actio. z obi. l. consensu. z de pacl. l. ab eo. z de acq. rer. dom. l. p. in pn. z qd nor. C. de sacrosan. ecel. l. illud. z est ratio, qd tunc mittitur, vel epistola nuda sicut ministerium, sicut pica. vt C. si qd aliter, vbi sibi. l. multum interest. vbi de hoc notatur. Et ideo, vbi penitencia madat, statim deficit eius consensus. Quod ergo postea legitur no pot effectum sortiri. Et ex hoc apparet glossam postea s. de 3he. emp. l. j. s. fi. in verb. z p. literas. qd incipit, vt si. de acq. col. esse falsam. Aut qd mittit pcuratores, vt ipsius possit obligari, tunc est necessaria certioratio, vt i. madati. l. si madat. de col. cau. data. l. si pecuniam. s. j. z arg. i. de ac. pos. l. g. absent. in pn. de excep. rei iudi. l. j. s. j. Et per hoc apparet glossam postea p. C.

Quod iustu. Rubrica iii.

M erito. Et ideo si hic sup verbo, quidam modum, qua examina vt p. C. man. l. madati. in re. ibi, z me certiorasset, circa qd dicit, Aut qd vult obligari, z tunc in rem verum vel epistolam, z prius, qd epistola, vel mittitur presentet, penitencia interueniente, renouatur. Per se fert an fuerit certiorat, vt no. j. de manu. vidi. l. si pater. l. s. actio. z obi. l. consensu. z de pacl. l. ab eo. z de acq. rer. dom. l. p. in pn. z qd nor. C. de sacrosan. ecel. l. illud. z est ratio, qd tunc mittitur, vel epistola nuda sicut ministerium, sicut pica. vt C. si qd aliter, vbi sibi. l. multum interest. vbi de hoc notatur. Et ideo, vbi penitencia madat, statim deficit eius consensus. Quod ergo postea legitur no pot effectum sortiri. Et ex hoc apparet glossam postea s. de 3he. emp. l. j. s. fi. in verb. z p. literas. qd incipit, vt si. de acq. col. esse falsam. Aut qd mittit pcuratores, vt ipsius possit obligari, tunc est necessaria certioratio, vt i. madati. l. si madat. de col. cau. data. l. si pecuniam. s. j. z arg. i. de ac. pos. l. g. absent. in pn. de excep. rei iudi. l. j. s. j. Et per hoc apparet glossam postea p. C.